

7 UMĚNÍ A KULTURA

UČEBNÍ OSNOVY

7. 1 Hudební výchova

Časová dotace

1. ročník	1 hodina
2. ročník	1 hodina
3. ročník	1 hodina
4. ročník	1 hodina
5. ročník	1 hodina

Celková dotace na 1. stupni je 5 hodin.

6. ročník	1 hodina
7. ročník	1 hodina
8. ročník	1 hodina
9. ročník	1 hodina

Celková dotace na 2. stupni je 4 hodiny.

1. stupeň

Charakteristika:

1. období

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně výchovné práce je zpěv, žák je při této činnosti aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali lehce, čistě a bez křiku. Je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písni odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídát činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, vhodné je využívat písně místní nebo krajové. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv i hudební sluch dětí, smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus rozvíjí časté zařazování jednoduchých doprovodných nástrojů.

Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci nejvýrazněji poslechem hudby. Žáci se učí při poslechu hudbu citově prožívat a soustředit se.

2. období

Cílem vzdělávací oblasti je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění. Hudební výchova rozvíjí čtyři hlavní činnosti – zpěv, poslech, pohyb a hru na hudební nástroje. Nacvičuje správné dýchání a tvoření tónů, učí rozlišovat a udržovat mírně složitý rytmus. Dále učí žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé písně v hlasovém rozsahu přiměřeném věku. Je důležité, aby v hodinách docházelo ke střídání činností. Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům a dbát o jejich další rozvoj. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby. Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova úzce souvisí i s některými tématy vzdělávací oblasti Český jazyk (texty písní, rytimizace slov...) a Dramatická výchova (vyjadřování pocitů, empatie,...).

Cíle:

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé písně v přiměřeném hlasovém rozsahu
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch, paměť na melodii a slova
- učit rozlišovat a udržovat rytmus
- rozvíjet vnímání poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Výchovně vzdělávací strategie:

Používanou formou práce v 1. i 2. období je vyučovací hodina, která probíhá v kmenových třídách, kromě toho žáci navštěvují hudební koncerty.

V hodinách hudební výchovy na 1. stupni učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák pracuje s učebnicí, zápisem písní i skladeb, orientuje se v notové osnově. Používá a rozumí základním pojmům z hudební nauky, chápe používané termíny, znaky a symboly.

Kompetence komunikativní

Žák umí srozumitelně přednést písně, rozumí jejich obsahu, běžně využívá notových zápisů. Získané dovednosti využívá k veřejným vystoupením v rámci reprezentace školy.

Kompetence k řešení problémů

Žák si uvědomuje problémové situace při hudebně pohybových činnostech a hledá nejvhodnější způsob řešení, nenechá se odradit neúspěchem.

Kompetence sociální a personální

Žák se na základě svých možností aktivně zapojuje do hudebně-pohybové činnosti, respektuje pravidla práce v dané skupině a posiluje své sebevědomí.

2. stupeň:

Charakteristika:

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučován v 6. – 9. ročníku 2. stupně. Navazuje na základní schopnosti a dovednosti z 1. stupně ZŠ a jeho hlavními tematickými celky jsou vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Organizační zajištění předmětu je realizováno v odborné učebně hudební výchovy. Smyslem předmětu je rovněž výchova k poznání hudby a základní orientaci v různých druzích a žánrech. Zvláštní pozornost je věnována práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a práci s talentovanými žáky. Hudební výchova vede žáky k poznání hudby cestou zajímavých a podnětných objevů. Jsou vedeni k hudebně estetickému a kulturnímu rozvoji i mimo školu – k práci v souborech, k instrumentální hře, k návštěvě koncertů, k sledování hudebních pořadů v rozhlasu či televizi.

Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova neodmyslitelně souvisí i s některými dalšími předměty. Žáci se tak setkávají například s bohatým kulturním dědictvím českého národa, s pokladnicí lidových písní, propojují znalosti z historie se znalostmi z hudebního života různých epoch a aktivně projevují vztah k vlasti a k národu.

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Cíle:

Cílem předmětu je vést žáky k aktivnímu vnímání a provozování hudby a k pěstování základních dovedností – rytmických, intonačních, pěveckých, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových.

Žáky je třeba vybavit schopnostmi, dovednostmi, postoji a poznatky tak, aby na jejich základu dokázali samostatně i v kolektivu zazpívat, případně doprovodit zpěv hrou na dětské nástroje, ve výuce je třeba pracovat i s instrumentalisty (například při doprovodu pěveckého sboru).

Žáky je třeba motivovat k naslouchání hudbě různých druhů a žánrů.

V intonační a rytmické výchově je třeba rozvíjet sluch a paměť, pracovat s krátkými melodickými a rytmickými úseky a naučit je žáky věrně reprodukovat.

V hudebně pohybových činnostech je třeba žáky přivést k přirozené potřebě pohybového vyjádření a motivovat je k aktivní činnosti v různých folklórních a tanečních souborech.

V poslechové oblasti je třeba vychovávat žáky k vnímání vážné hudby, folku, jazzu, ale i hudby moderní (zvláště z hlediska vývojových etap výše zmíněných žánrů). Žák musí rozpoznat nezastupitelné místo jednotlivých žánrů v celkovém hudebním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Převládající metody a formy práce jsou metody vyplývající z charakteru předmětu. Používanými a převažujícími metodami jsou praktické metody, a to při výchově k hudebním a pohybovým dovednostem. Samozřejmostí je používání audiovizuální techniky. Pro osvojení si teoretických poznatků žáky volí učitelé projektovou metodu učení. Organizační formy vyučování zahrnují kromě vyučovacích hodin v odborné učebně návštěvu výchovných koncertů a hudebně vzdělávacích pořadů, ale i vlastní vystoupení pěveckého sboru či hudebních skupin pro širokou veřejnost.

V hodinách hudební výchovy na 2. stupni učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení. Umí vyhledávat a třídit informace, osvojuje si základní místopisné údaje vztahující se k určitému regionu, má znalosti o hudbě našeho regionu. Poznává smysl a cíl učení, umí propojit do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Kriticky dokáže zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

Žák si uvědomuje problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách a hledá způsob k řešení. Nenechá se odradit neúspěchem, problémy řeší samostatně a sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. Získá tak dovednosti k objevování různých variant řešení. Kriticky myslí a je schopen obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žák používá verbální i neverbální komunikaci, porozumí různým typům záznamů, užívaným gestům (taktovací gesta, přede hry), je aktivně veden k samostatnosti při vlastní práci se sborem v roli sbormistra – dirigenta, je mu ponechána jistá možnost ovlivnit výběr písní, které budou se sborem nacvičovány.

Kompetence sociální a personální

Žák při řešení úkolů spolupracuje s ostatními spolužáky, respektuje pravidla práce v dané skupině, posiluje současně svou autoritu i sebevědomí. V hodinách přispívá k diskusi, oceňuje zkušenosti druhých lidí a čerpá poučení z jejich názorů. Společně s pedagogy se podílí na vytváření pravidel práce v týmu.

Kompetence občanské

Žák chápe základní principy slušného chování. Je schopen vážit si práce druhých, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, je zapojen do kulturních akcí školy.

Kompetence pracovní

Žák plní povinnosti a závazky, využívá znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Kompetence digitální

Žák je veden k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční i vlastní tvůrčí počiny. Žák aktivně a smysluplně využívá digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, ale i vlastní tvůrčí počiny. Zaznamenává, snímá a přenáší, ale i prezentuje hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií. Vyhledává a sdílí inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí
- OSV 4 Psychohygiena
- OSV 5 Kreativita
- OSV 8 Komunikace

Výchova demokratického občana (VDO)

- VDO1 Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MuV)

- MuV 3 Etnický původ
- MuV4 Multikulturalita

Enviromentální výchova (EV)

- EV 4 Vztah člověka k prostředí

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Mediální výchova (MeV)

- MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MeV 4 Vnímání autora mediálního sdělení
- MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV jsou rozpracovány do dílčích výstupů, kterých každý žák dosahuje podle svých schopností.

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Roč.	Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Poznámky
1.		Vokální činnosti	
	HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty zřetelně vyslovuje, provádí hlasová a dechová cvičení • vytleskává rytmus podle vzoru • při zpěvu dbá na správné dýchání	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, hlavový tón) hudební rytmus – realizace písní v 2/4 a 3/4 taktu zásady hlasové hygieny pojmy – notová osnova, houslový klíč	DV 1. ročník OSV 1
		Instrumentální činnosti	
	HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • pojmenuje jednoduché hudební nástroje	hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře rytmizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo) hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (např. Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích	OSV 5 digitální kompetence
		Poslechové činnosti	
	HV-3-1-05 rozeznává jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06	kvalita tónů – délka, síla hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka analýza průběhu melodie (melodie vzestupná, sestupná), rytmus melodie	PRV 1. ročník PRV 2. ročník OSV 1 OSV 4 MeV 4

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • seznámí se s hymnou České republiky	poslech romské hudby rozpoznání hudebních nástrojů, písní a hudebních hádanek pomocí digitálních technologií	digitální kompetence
		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • při zpěvu a pohybu dbá na správné držení těla • naučí se několik jednoduchých tanečních her, chůzi a pochod	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – 2/4 takt pohybové vyjádření hudby – vlastností tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby pohybová improvizace lidový tanec - mazurka hudební hry pomocí zvolených webových aplikací, pohybový doprovod k písním a napodobování tance	OSV 2 OSV 5 OSV 8 digitální kompetence
2.		Vokální činnosti	
	HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • vytleská rytmus známých říkadel a písní • vysvětlí pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty	zásady hlasové hygieny pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) intonace – durový trojzvuk melodizace říkadel pomocí intonačních modelů rozlišuje melodii stoupavou a klesavou taktování 2/4 taktu takt, taktová čára, označení taktu takt 2/4, 3/4 dynamická znaménka p – f kánon	DV 2. ročník OSV 1
		Instrumentální činnosti	
	HV-3-1-02	reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů	OSV 5

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	písněmi • seznámí se s vybranými skladbami klasiků		
3.		Vokální činnosti	
	HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • upevňuje osvojené činnosti z předešlých ročníků • pozná a napíše notu celou, půlovou, čtvrt'ovou • seznámí se s názvy not stupnice C dur • podle zápisu not pozná melodii vzestupnou a sestupnou	zásady hlasové hygieny dechová, hlasová a artikulační cvičení upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu lidová píseň, umělá píseň, populární písně pro děti melodizace říkadel pomocí intonačních modelů dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) taktování 3/4 taktu hodnoty not a pomlky pojmy – repetice, legato, zesilovat, zeslabovat takt 4/4	DV 2. ročník OSV 1
		Instrumentální činnosti	
	HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	jednoduché doprovody na dětské nástroje z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace a hudební improvizace hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu) hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (např. Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodu či hra s dopomocí učitele hudební hry rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad	OSV 5 digitální kompetence
		Poslechové činnosti	

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • rozlišuje hudbu vážnou, slavnostní a zábavnou • pozná B. Smetanu a zná některá jeho díla	sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby rozlišení tempových a dynamických změn sluchové rozlišení dur – moll hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální menuet interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) poslech vybraných skladeb poslech české hymny a hymen některých menšin orchestr – sólo hudba k slavnostním příležitostem B. Smetana hudební hry, sluchové hry, poznávání písní podle melodie, poznávání vybraných hudebních skladeb a nástrojů s využitím digitálních technologií	OSV 1 OSV 4 MeV 1 MeV 4 digitální kompetence
		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	hudebně pohybové a taneční hry orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích krok přísuvný pohybová improvizace jednoduché lidové tance hudební hry, pohybový doprovod k písním, napodobování tance přes zvolené webové aplikace aplikaci	OSV 2 OSV 4 OSV 5 OSV 8 digitální kompetence
4.		Vokální činnosti	
	HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • zapíše houslový klíč, G klíč, pomlky	hlasová hygiena dechová, hlasová a artikulační cvičení – rozšiřování hlasového rozsahu, hudební dělení slov, frázování lidová píseň – jednohlas, dvojhlas, kánon umělá píseň a populární píseň pro děti zpěv romské písně melodizace textu hodnoty not a pomlk – noty s tečkou, nota d2 předznamenání – křížek, bé taktování – 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	OSV 1 MuV 3 EV 4

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

		čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém zápisu repetice legato – staccato hudební forma malá (a,b,a,b,a) a rondo	
		Instrumentální činnosti	
	HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, úderné, drnkací, bicí	hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, vytváření přede hry, jednoduchého ostinátního doprovodu písně, dohry hudební hry pomocí webových aplikací různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (např.: Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích	OSV 5 digitální kompetence
		Poslechové činnosti	
	HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, úderné, drnkací, bicí pamatuje si základní údaje o B. Smetanovi a A. Dvořákovi	rozlišení melodické, rytmické, tempové a dynamické změny hudební formy – malá písňová forma a rondo hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidový hlas a hudební nástroj interpretace hudby – slovní vyjádření hudební styly a žánry hudební nástroje poslechové skladby B. Smetana, A. Dvořák poslech romské hudby hudební hádanky pomocí webových aplikací	OSV 1 MeV 1 MeV 4 MeV 5 digitální kompetence

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky taneční a pohybové hry lidový tanec (polka, valčík), poskočný krok pohybové vyjádření hudby – pantomima, pohybová improvizace hudební hry pomocí aplikace (např. napodobování tance přes aplikaci)	OSV 2 OSV 4 OSV 5 OSV 8 digitální kompetence
5.		Vokální činnosti	
	HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV -5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • provádí rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie • taktuje	hlasová hygiena dechová, hlasová, artikulační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu lidová píseň, umělá píseň, populární písně pro děti, lidové písně jiných národů romské písně, hymna melodizace textu intonace a vokální improvizace hudební rytmus – 2/4, 3/4, 4/4 takt grafický záznam vokální hudby, čtení a zápis písně, orientace v notovém zápisu synkopa, polyfonie předvětí - závětí	OSV 1 MuV 3 EV 4
		Instrumentální činnosti	
	HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární	jednoduché doprovody na nástroje z Orffova instrumentáře tvoření vlastních jednoduchých doprovodů (předehra, mezihra, dohra) jednoduchá písňová forma (a-b) čtení a zápis rytmického schématu jednoduché skladby hudební hry pomocí webových aplikací různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (např. Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích	OSV 5 digitální kompetence

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	hudební improvizace • seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru		
		Poslechové činnosti	
	HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo) sluchová analýza dur, moll trojzvuku zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti J. S. Bach, W. A. Mozart, L. Janáček hudební seskupení – lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr dirigent, sbormistr, kapelník výrazové prostředky hudby interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) poslech romské hudby hudební hry pomocí webových aplikací	OSV 1 VMEGS 2 MeV 1 MeV 4 MeV 5 digitální kompetence
		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby – pantomima a improvizace taktování orientace v prostoru – pamětné uchování tanečních kroků a pohybů romské tance hudební hry pomocí webových aplikací	OSV 2 OSV 4 OSV 5 OSV 8 digitální kompetence
6.		Vokální činnosti	
	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • Aktivity zaznamenaná pomocí dostupných digitálních technologií HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při	intonační cvičení (orientace v dur a moll, volné nástupy jednotlivých stupňů) vokální interpretace předehraného či předzpívaného úseku hlasová cvičení, hlasová hygiena, technika vokálního projevu vytleskávání rytmických modelů, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu lidové písně, písně různých národů a etnických skupin zaznamenání reprodukce na digitální úložiště	OSV 1, VDO 1, MuV 4 digitální kompetence

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	mluvním projevem v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
		Instrumentální činnosti	
	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	tvorba jednoduchých zápisů pro Orffovy nástroje práce s Orffovými nástroji, hra na tělo	OSV 1, OSV 5
		Poslechové činnosti	
	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže	W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák píseň lidová a umělá, opera, opereta, muzikál, symfonie, koncert pochod, polka, valčík, mazurka (J. Strauss st. a ml., B. Smetana aj.) skupiny smyčcových a dechových nástrojů Internet – digitální identita, ochrana soukromí, bezpečnost na internetu, autorské právo, citace, zdroje Internet – vyhledávání významných hudebních a výtvarných děl významných autorů příslušného slohového období, srovnání základních znaků příslušné epochy – využití v referátech	VMEGS 2 Čj 6. ročník Čj 6. ročník: Tv 6. ročník Digitální kompetence

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí • orientuje se ve znějící hudbě, rozpozná probíraná hudební díla • rozliší hudbu vokální a instrumentální • rozpozná některé z probíraných tanců, rozpozná některé hudební nástroje z ukázek		
		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • orientuje se v proudu znějící hudby, rozpozná a pohybem dokáže vyjádřit pochodový, polkový a valčíkový rytmus • dokáže krátce improvizovat na znějící hudbu • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, využívá svých individuálních hudebních schopností a dovedností • dokáže zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt	pochod, polka, valčík, mazurka pohybová improvizace schopnost hudebního prožitku, uvědomění si propojení hudby s tancem či baletem malý sbormistr	OSV 8 Tv 6. ročník
7.		Vokální činnosti	
	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • Aktivity zaznamená pomocí dostupných digitálních technologií	lehké nasazení, pěvecký postoj, artikulace, dech, frázování přednes, práce s písní (například výchova mladých sbormistrů, výchova ke schopnosti citového prožitku aj.) rytmická cvičení lidové písně, písně různých národů a etnických skupin	MuV 4, EV 4, MuV 4 Čj 6. ročník

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zaznamenání reprodukce na digitální úložiště	Digitální kompetence
		Instrumentální činnosti	
	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	děti hrají dětem – malý koncert instrumentalistů pro spolužáky rytmický doprovod písní hra podle předlohy, ale též improvizace rytmická výchova	OSV 1
		Poslechové činnosti	
	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	výběr poslechových skladeb různých období: gotika – rytířské písně renesance – Palestrina baroko – Bach, Vivaldi klasicismus – Mozart, Beethoven romantismus – Chopin, Schubert český romantismus – Smetana, Dvořák formy: vokální polyfonie, kantáta a oratorium, koncert, opera, sonáta, sonátová forma, symfonie, symfonická báseň, tanec, pantomima, balet, muzikál Internet – digitální identita, ochrana soukromí, bezpečnost na internetu, autorské právo, citace, zdroje	OSV 8, VMEGS 2 Čj 6. ročník D 7. ročník

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	• rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti • rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby • dokáže zařadit skladbu do příslušného slohového období • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • formuluje své hodnotící soudy o hudbě • spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí	Internet – vyhledávání významných hudebních a výtvarných děl významných autorů příslušného slohového období, srovnání základních znaků příslušné epochy – využití v referátech	Digitální kompetence
		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • reaguje na výrazové změny v proudu znějící hudby • rozpozná různé tance • dokáže podle svých možností a schopností improvizovat	práce mladého sbormistra, schopnost vlastní pohybové orientace polka, valčík, mazurka, cha cha, jive, blues pantomima	OSV 5 Tv 7. ročník
8.		Vokální činnosti	
	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při	folk, spirituály, muzikálové melodie, pop music aj. další rozšiřování hlasového rozsahu hlasová hygiena v době mutace přednes písně (písně J. Ježka, J. Suchého a J. Šlitra, folk, country, muzikál, hity pop music, lidové písně, koledy, písně různých národů a etnických	VMEGS 2, MuV 4, EV 4, MuV 4 D 8. ročník

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	mluvním projevem v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	skupin) rozvoj hudebního sluchu a představivost	
		Instrumentální činnosti	
	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	děti hrají dětem – vystoupení pro spolužáky příprava na různá vystoupení využití hudebních schopností a dovedností žáků doprovod písní	OSV 2, OSV 5
		Poslechové činnosti	
	HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. • Dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí • porovnává slyšenou hudbu z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • chápe funkci stylů a žánrů ve společnosti • dokáže slovně charakterizovat a zařadit hudební dílo • zajímá se o hudební život našeho města	hudba období gotiky a renesance (rozdílné znaky) baroko v evropské a české hudbě klasicismus v evropské a české hudbě další styly a žánry – hlavní znaky a zákonitosti. jazz, populární hudba hudební život v našem městě – koncerty, festivaly, významné osobnosti regionu aj. Internet – vyhledávání významných hudebních a výtvarných děl významných autorů příslušného slohového období, srovnání základních znaků příslušné epochy – využití v referátech Referáty: Prezentace – formáty Pravidla pro tvorbu prezentací: čitelnost, design, obrázky, fotky Multimédia – zvuk, video Internet – digitální identita, ochrana soukromí, bezpečnost na internetu, autorské právo, citace, zdroje	VMEGS 2 Čj 7. ročník Čj 8. ročník D 7. ročník D 8. ročník Digitální kompetence

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • pracuje se sborem – taktuje, dokáže rozpohybovat sbor • pohybem dokáže vyjádřit různé situace	prolínají se do různých hudebních činností v průběhu celého školního roku taktování, výraz, pohyb, reakce na hudbu pantomima společenské tance – praktická výuka základních společenských tanců	OSV 5
9.		Vokální činnosti	
	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	další rozšiřování hlasového rozsahu, náročnější hlasová cvičení (hlasová technika) hlasová hygiena intonace a sluchová výchova rytmické diktáty výběr písní různých žánrů a stylů lidové písně, písně různých národů a etnických skupin a koledy různých národů	OSV 1, OSV 4, MuV 4, EV 4, MuV 4
		Instrumentální činnosti	
	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	rytmus, metrum, tempo v hudbě doprovody písní – práce s Orffovými nástroji práce s nástroji	OSV 2, OSV 5
		Poslechové činnosti	
	HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící	vlastnosti tónu: délka, síla, výška, barva	VMEGS 2, MuV 4

Reálné gymnázium a základní škola Otto Wichterleho
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	hudby, vnímá charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí slyšenou hudbu do příslušného slohového období a porovnává ji z hlediska stylové příslušnosti s dalšími skladbami • charakterizuje hudební dílo, vytváří vlastní soudy a preference HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí	krása lidského hlasu v jednotlivých stylech a žánrech, sólový projev, sborový zpěv instrumentální a vokálně-instrumentální hudba různých stylových období a žánrů z hlediska tónu krásného či výrazného, improvizace, doprovodná hudba aj. hudební slohy: renesance, baroko, klasicismus a romantismus v české hudbě 20. století v české hudbě – vážná hudba, pop music, jazz a swing rock, pop, soul, disko, elektronická a instrumentální hudba, taneční hudba různé hudební formy z hlediska historie – například concerto grosso, koncert, kantáta, oratorium, sonáta, symfonie, symfonická báseň, melodram aj. opera, opereta, muzikál, balet a tanec v hudbě (například Čajkovskij – Louskáček, Labutí jezero, Dvořák – Slovanské tance, J. Strauss otec a syn aj.), filmová hudba, hudba k relaxaci divadla malých forem Internet – vyhledávání významných hudebních a výtvarných děl významných autorů příslušného slohového období, srovnání základních znaků příslušné epochy – využití v referátech Referáty: Prezentace – formáty Pravidla pro tvorbu prezentací: čitelnost, design, obrázky, fotky Multimédia – zvuk, video Internet – digitální identita, ochrana soukromí, bezpečnost na internetu, autorské právo, citace, zdroje	Čj 7. ročník D 7. ročník D 8. ročník F 9. ročník Digitální kompetence
		Hudebně pohybové činnosti	
	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby (rytmické, dynamické, melodické)	pohybová improvizace společenské tance – praktická výuka základních společenských tanců	OSV 5 Tv 9. ročník